

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

---

*Utskottet för utrikesfrågor
Utskottet för utveckling
Underutskottet för mänskliga rättigheter*

28.9.2010

MEDDELANDE TILL LEDAMÖTERNA

Angående: Sacharovpriset för tankefrihet 2010

Härmed bifogas en förteckning i alfabetisk ordning över kandidaterna till Sacharovpriset för tankefrihet 2010. Vidare bifogas de motiveringar och biografier som sekretariatet mottagit. Varje kandidat har i enlighet med stadgan för Sacharovpriset nominerats av minst 40 ledamöter av Europaparlamentet eller av en politisk grupp.

GENERALDIREKTORAT
EXTERNA ÅTGÄRDER

CM832022SV.doc

PE448.983v01-00

SV

Förenade i mångfalden

SV

SACHAROVPRISET FÖR TANKEFRIHET 2010

Kandidater som föreslagits av politiska grupper och enskilda ledamöter i alfabetisk ordning

Kandidat	Verksamhet	Nominerad av
Access	Medborgarrörelse som hjälper människorättsförsvarare att skydda sig själva och sina meddelanden på nätet. Access ger också teknisk hjälp för att göra information tillgänglig trots censur från förtryckarregimer.	Nominerad av gruppen Alliansen liberaler och demokrater för Europa
Haytham Al-Maleh	Den framstående syriske människorättsadvokaten och aktivisten dömdes till tre års fängelse den 4 juli 2010. Från den rättegångsövervakning som internationella människorättsorganisationer organiserade rapporterades att rättegången mot Haytham Al-Maleh inte uppfyllde internationella normer för rättvisa rättegångar.	Nominerad av Heidi Hautala och 44 andra
Breaking the Silence	En israelisk icke-statlig organisation som bildats av soldater och veteraner från den israeliska försvarsmakten. Organisationens medlemmar samlar in och tillhandahåller vittnesmål om sin militärtjänstgöring på Västbanken, Gazaremsan och i östra Jerusalem under den andra intifadan. Den ger tjänstgörande och hemförlovad israelisk personal och reservare en plattform där de konfidentiellt kan berätta om sina erfarenheter i de av Israel ockuperade territorierna.	Nominerad av gruppen De gröna/Europeiska fria alliansen och nominerad av gruppen Europeiska enade vänstern/Nordisk grön vänster
Guillermo Fariñas	Kubansk doktor i psykologi, oberoende journalist och politisk olikänkare på Kuba. Guillermo Fariñas har under årens lopp genomfört 23 hungerstrejker i protest mot olika företeelser i den kubanska regimen. Han har sagt sig vara beredd att dö i kampen mot censuren på Kuba.	Nominerad av Europeiska folkpartiets grupp (kristdemokrater) och nominerad av gruppen Europeiska konservativa och reformister och nominerad av Edvard Kožušník och 91 andra

Aminetu Haidar	Människorättsförsvarare och politisk aktivist från Västsahara. Aminetu Haidar är en ledande förkämpe för Västsaharas självständighet. Hon kallas ibland för Västsaharas Gandhi på grund av sina ickevåldsprotester, bland annat hungerstrejker, till stöd för Västsaharas självständighet.	Nominerad av Norbert Neuser, Willy Meyer, Raül Romeva i Rueda och 40 andra
Dawit Isaak	Eritreansk journalist, författare och dramatiker som är politisk fånge sedan 2001. Han hålls fängslad under mycket hårda förhållanden. Europaparlamentet har flera gånger krävt att han omedelbart ska frigges.	Nominerad av Olle Schmidt, Cecilia Wikström, Marit Paulsen och Lena Ek samt 37 andra
Birtukan Mideksa	Etiopisk politiker och tidigare domare. Hon är ledare för oppositionspartiet UDJ (Unity for Democracy and Justice). Den 28 december 2008 greps Birtukan Mideksa på nytt och sattes i fängelse på livstid. Hon har öppet medgett att hon fortsätter sin ”fredliga kamp för mer demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen” i Etiopien.	Nominerad av gruppen Progressiva förbundet av socialdemokrater och demokrater i Europaparlamentet
Fader Thadeus Nguyễn Van Ly	Vietnamesisk präst och ledande människorättsaktivist som använder enbart ickevåldsmetoder för att uppnå sitt mål att främja de universella mänskliga rättigheterna.	Nominerad av gruppen Europeiska konservativa och reformister
Open Doors	Ekumenisk, kristen missionsorganisation som stöder förföljda kristna som utgör den religiösa minoriteten och är mest utsatta för förföljelse. För närvarande är organisationen aktiv i över 45 länder och bedriver ett brett spektrum av verksamheter.	Nominerad av gruppen Europeiska konservativa och reformister

Nominerad av gruppen Alliansen liberaler och demokrater för Europa

Tillgång till Internet håller snabbt på att bli en av de viktigaste människorättsfrågorna i modern tid – både som en ny rättighet i egen bemärkelse och som inkörsport till utövandet av många andra rättigheter. Access är en medborgarrörelse som hjälper människorättsförsvare att skydda sig själva och sina meddelanden på nätet. Organisationen ger också teknisk hjälp för att göra information tillgänglig trots censur från förtryckarregimer.

Access grundades i samband med repressalierna efter valet i Iran 2009. Den gav tekniskt stöd som bidrog till att hålla Internet öppet för den iranska demokratirörelsen. När miljontals människor ifrågasatte valresultaten inledde ett nätverk av digitala aktivister på nätet en rad aktioner för att hålla Facebook, Twitter, oberoende bloggar och e-postklienter tillgängliga och oövervakade. Detta nätverk av digitala aktivister över hela världen har sedan dess smält samman till Access. Genom sitt arbete har Access bidragit till att släppa ut tusentals protestvideor och rapporter om kränkningar av de mänskliga rättigheterna (som samlat över fem miljoner tittare). Hundratusentals människorättsförsvare och vanliga medborgare har fått hjälp att på ett säkert sätt ta sig över brandväggen för att nå viktiga spärrade webbplatser. Man har gjort det möjligt för olika rättighetsorganisationer att trotsigt hålla sig kvar på nätet trots de ständiga angreppen från regimer och deras hackare. Access arbetar för att trygga en öppen, global Internetåtkomst och för att främja de mänskliga rättigheterna.

<http://www.accessnow.org/>

Nominerad av Heidi Hautala och 44 andra

Den syriske människorättsadvokaten Haytham Al-Maleh för 2010 års Sacharovpris

Ett år efter antagandet av en resolution om fallet Muhammad Al-Hassani, en syrisk advokat som godtyckligt gripits och hållits isolerad, antog Europaparlamentet den 9 september 2010 en resolution om läget för de mänskliga rättigheterna i Syrien, särskilt vad gäller fallet Haytham Al-Maleh, en 80 år gammal människorättsadvokat.

Haytham Al-Maleh greps på godtyckliga grunder av officerare från den allmänna underrättelsetjänsten den 14 oktober 2009 och hölls isolerad tills han förhöordes av den militära åklagarmyndigheten den 20 oktober 2009 och ställdes inför den andra militärdomstolen i Damaskus, trots att militärdomstolar inte ska ha behörighet att döma civila. Han greps vid den tidpunkt som EU:s medlemsstater föreslagit för undertecknandet av associeringsavtalet med Syrien, i vilket respekt för de mänskliga rättigheterna utgör en viktig del.

Den 4 juli 2010 dömdes Haytham Al-Maleh till tre års fängelse enligt artiklarna 285 och 286 i den syriskas strafflagen för ”förmedling av falska och överdrivna nyheter som försvagar nationalkänslan”. Anklagelserna härrör från Haytham Al-Malehs intervjuer med medierna där han kritiserat den fortsatta tillämpningen av undantagslagar i Syrien och de syriskas myndigheternas fortsatta styrning av rättsväsendet. Från den rättegångsövervakning som internationella människorättsorganisationer organiserade rapporterades att rättegången mot Haytham Al-Maleh inte uppfyllde internationella normer för rättvisa rättegångar.

Haytham Al-Malehs hälsa försämrades allvarligt i somras. Han lider av artrit, diabetes och har sköldkörtelproblem och förvägras regelbunden medicinering.

Den fällande domen mot Haytham Al-Maleh, som betraktas som en framträdande människorättsadvokat, tyder på att förföljelsen av advokater och människorättsförsvarare fortsätter i Syrien. Det är till och med en kraftig varning till advokater som verkar för rättsstatsprincipen och dagligen utmanar de restriktioner som införts genom det undantagstillstånd som har gällt sedan 1963.

Undertecknandet av associeringsavtalet mellan EU och Syrien har skjutits upp på begäran av den syriskas parten. Sedan oktober 2009 har kommissionen i uppdrag av rådet att klargöra situationen och hitta en väg för undertecknandet av avtalet. I sin resolution i september 2010 framhöll parlamentet försämringen av läget för de mänskliga rättigheterna, bland annat det systematiska förtrycket av advokater och människorättsförsvarare i Syrien, och efterlyste en tydlig mekanism för inledandet av diskussioner mellan Syrien och de europeiska motparterna om exakt vilka förbättringar av de mänskliga rättigheterna och demokratin som EU förväntar sig av de syriskas myndigheterna.

Tilldelandet av 2010 års Sacharovpris till Haytham Al-Maleh skulle betraktas som ett viktigt stöd till alla dem som försvarar de mänskliga rättigheterna och arbetar för demokratiska

reformer i Syrien och vara en betydelsefull signal till EU, som måste garantera att dess externa åtgärder är samstämmiga och effektiva när det gäller respekten för och främjandet av de mänskliga rättigheterna.

Nominerad av Rebecca Harms och Daniel Cohn-Bendit för gruppen De gröna/Europeiska fria alliansen

Breaking the Silence

Vilka är de och vad gör de?

Breaking the Silence (BtS) är en israelisk frivilligorganisation som soldater och veteraner från den israeliska armén bildade 2004 för att samla in och offentliggöra vittnesmål om sin militärtjänstgöring på Västbanken, Gazaremsan och i östra Jerusalem under den andra intifadan.

Breaking the Silence utför ett oerhört viktigt arbete i ett samhälle som tenderar att bortse från den orättfärdighet och det förtryck som är en oskiljbar del av ockupationen. Breaking the Silence framhåller hur det israeliska samhället ”fortsätter att blunda för och förneka det som sker i dess namn”. Breaking the Silence ägnar sig åt att få den israeliska allmänheten att se vad Israels ockupation verkligen innebär, genom israeliska soldaters ögon, och väcka debatt om den utdragna ockupationens konsekvenser för både den palestinska befolkningen och det israeliska samhället.

Sedan 2004 har Breaking the Silence samlat in vittnesmål från över 650 soldater som har tjänstgjort i dessa territorier sedan den andra indifadan inleddes. Breaking the Silence ordnar även rundturer i byarna på södra Hebronbergen för israeliska ungdomar, studenter, politiker, journalister, utländska diplomater och allmänheten för att ge dem en egen förstahandsupplevelse av den förfärliga situationen i området.

Organisationen är mycket angelägen om att de berättelser som de offentliggör ska vara trovärdiga. För varje berättelse begär de två ögonvittnen, genomför en undersökning genom att tala med andra soldater, spela in samtal och få dem verifierade av B'Tselem och andra organisationer. Det finns många berättelser som inte offentliggörs därför att de inte kunnat bekräftas tillräckligt.

Hot och utmaningar mot det arbete som Breaking the Silence utför

Det är många i Israel och utomlands som stöder arbetet inom Breaking the Silence, men det finns också många som inte gör det och som använder alltmer hotfulla metoder för att försöka

få organisationen nedlagd och tystad. Bland annat har BtS-medlemmar gripits, BtS-rundturerna har angripits och stoppats av militären och dessutom har det förekommit offentligt förtal och försök att strypa finansieringen.

Gripanden och frihetsberövanden: Medlemmar av Breaking the Silence tas ofta i förvar av den israeliska polisen i bosättningen Kiryat Araba som gränsar till Hebron. De skäl som uppges för dessa gripanden varierar från störande av ordningen till rädsla för bosättarattacker eller falska anklagelser från bosättarna. Inget av dessa klagomål har någonsin visat sig vara sanna och inget åtal har någonsin väckts mot Breaking the Silence¹.

Bosättarattacker och militärens förhindrande av rundturer: De rundturer som arrangeras till Hebron angrips gång på gång av Hebronbosättare och angreppen blir allt våldsammare. Trots mängder av klagomål till den israeliska polisen görs mycket lite åt angreppen. I stället har den israeliska försvarsmakten upprepade gånger stoppat rundturerna för att förhindra våld från bosättarna. För att göra saken ännu värre har militära befälhavare uttalat sig offentligt i medierna och sagt att medlemmar av människorättsorganisationer, och särskilt medlemmarna av Breaking the Silence, är de som är ansvariga för våldet i området. Dessa uttalanden legitimerade i själva verket att bosättarna skadar och hotar aktivister. I dag får Breaking the Silence avslag för en tredjedel av de rundturer som de begär att få arrangera och under de rundturer som äger rum förekommer trakasserier och fysisk misshandel från bosättarnas sida samtidigt som mängder av falska anklagelser mot Breaking the Silence lämnas in till polisen. För närvarande finns det ett militärt beslut som förbjuder medlemmar av Breaking the Silence att gå in i patriarkernas grav i Hebron.

Offentligt förtal och försök att strypa finansieringen: Ända sedan Breaking the Silence bildades har det förekommit olika försök att undergräva organisationens trovärdighet och svärta ner dess namn. Det offentliga förtålet kulminerade när vittnesmål från soldater om Operation Cast Lead i Gaza offentliggjordes. Israels premiärminister Benjamin Netanyahu fördömde offentligt Breaking the Silence² och den israeliska utrikesministern utsatte utländska regeringar för påtryckningar för att stoppa finansieringen av organisationen³. Samtidigt var Breaking the Silence måltavla för uppvigling från många offentliga personer, bland annat två kända värdar för intervjuprogram i den israeliska offentliga arméradion som uppmanade sina lyssnare att ”bryta benen” av Breaking the Silence⁴.

---

¹ Internet: <http://www.frontlinedefenders.org/node/1570>

² Internet: <http://www.haaretz.com/print-edition/news/pm-slams-breaking-the-silence-1.282675>

³ Internet: http://www.dutchnews.nl/news/archives/2009/07/israel_wants_clarity_on_human.php

⁴ Internet: <http://www.nif.org/issue-areas/stories/nif-protests-public-army.html>

Nominerad av gruppen Europeiska enade vänstern/Nordisk grön vänster

Breaking the Silence

Breaking The Silence (BtS) är en israelisk frivilligorganisation som bildats av soldater och veteraner från den israeliska försvarsmakten. Organisationens medlemmar samlar in och offentliggör vittnesmål om sin militärtjänstgöring på Västbanken, Gazaremsan och i östra Jerusalem under den andra intifadan. Den ger tjänstgörande och hemförlovad israelisk personal och reservare en plattform där de konfidentiellt kan berätta om sina erfarenheter i de av Israel ockuperade territorierna.

Organisationen har formulerat sitt uppdrag som att ”bryta tystnaden” hos de israeliska soldater som återgår till en civil tillvaro i Israel och ”förstå avståndet mellan den verklighet som de upplevde i de ockuperade territorierna och den tystnad som de möter hemma”.

Breaking the Silence bildades 2004 för att samla in och offentliggöra vittnesmål från soldaternas sida, försöka ”tvinga det israeliska samhället att ta itu med den verklighet som det skapat” och inte blunda för sanningen om ”övergrepp mot palestinierna, plundring och förstörelse av egendom” som är välkänd för soldaterna.

Organisationen offentliggör skriftliga och videofilmade rapporter på sin webbplats. Den 15 juli 2009 publicerade Breaking the Silence ett nytt häfte, ”Soldiers’ Testimonies from Operation Cast Lead, Gaza 2009”, och även ett häfte med vittnesmål från kvinnliga soldater. Medlemmar av gruppen har genomfört föreläsningsturnéer i Israel, Västeuropa och Förenta staterna. BtS genomför rundurer till Hebron för den israeliska allmänheten. Den israeliska regeringen har protesterat mot utländska regeringars finansiering av Breaking the Silence. Den gjorde klart att den hade invändningar mot att Storbritannien, Nederländerna och Spanien finansierade icke-statliga organisationer ”med en klart regeringsfientlig agenda”. Den israeliska ambassadören till Nederländerna sade att Israel var en demokrati och att sådan finansiering borde gå till platser utan demokrati. Breaking the Silence var en ”laglig och rättmätig organisation”, sade han, men att den finansierades av den nederländska regeringen var orimligt ”med hänsyn till politiska faktorer”.

Nominerad av Joseph Daul, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jaime Mayor Oreja, Jacek Saryusz-Wolski, Jarosław Leszek Wałęsa och Francisco José Millán Mon för Europeiska folkpartiets grupp (kristdemokrater)

”Guillermo Fariñas för alla dem på Kuba som kämpar för frihet och mänskliga rättigheter”

Guillermo Fariñas, 48 år, är en före detta soldat som har blivit kubansk dissident. Han anslöt sig till oppositionen 1989 efter att ha lämnat in sitt medlemskort i ungtkommunisterna. Guillermo Fariñas, som är psykolog och journalist, startade en oberoende pressbyrå, Cubanacan Press, i första hand för att informera resten av världen om de politiska fångarnas situation på Kuba. Men förgäves. Byrån har i dag stängts och upphört med sin publicering. Det är förbjudet att demonstrera men 2006 genomförde Guillermo Fariñas en hungerstrejk för att protestera mot cybercensuren och kräva att alla får tillgång till ett fritt Internet. För denna insats fick han Cyberfrihetspriset från Reportrar utan gränser.

Icke våldsanhängaren Guillermo Fariñas vågar utmana Castroregimen och är en av dem som kämpar mot fängslandet av oppositionspolitiker. Själv har han tillbragt 11,5 år i fängelse, men den ständigt allt hårdare kubanska regimen har inte vunnit över vare sig hans beslutsamhet eller hans humanism. Precis som andra före honom har han valt att fasta i protest för att nå ut till den allmänna opinionen om läget för friheterna i sitt land och ger därmed hopp åt tiotals fängslade journalister och aktivister.

Den 24 februari 2010 inledde Guillermo Fariñas för 23:e gången en fasta, dagen efter det att åsiktsfången Orlando Zapato Tamayos avlidit efter att ha hungerstrejkat i nästan tre månader – ett omdebatterat dödsfall som uppmärksammades av Europaparlamentet vid den tidpunkten. Guillermo Fariñas krävde att 26 sjuka politiska fångar skulle släppas fria och fördömde den kubanska regimens förnekande av sina kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Han avslutade sin fasta 135 dagar senare den 8 juli 2010 – när hans hälsotillstånd hade blivit alltmer oroande – efter att den kubanska katolska kyrkan meddelat att 52 fångar hade frigetts under dessa fyra månader.

Guillermo Fariñas kamp utgjorde och utgör en förebild för alla som försvarar frihet och demokrati.

**Nominerad av gruppen Europeiska konservativa och reformister
och
Nominerad av Edvard Kožušník och 91 andra**

Guillermo Fariñas

Guillermo Fariñas är en kubansk doktor i psykologi, oberoende journalist och politisk oliktankare på Kuba. Guillermo Fariñas har under årens lopp genomfört 23 hungerstrejker i protest mot olika företeelser i den kubanska regimen. Han har sagt sig vara beredd att dö i kampen mot censuren på Kuba.

Han avslutade nyligen en fyra månader lång hungerstrejk för att kräva att 52 fängslade oppositionsaktivister med dålig hälsa skulle frigges. Läkarna sade att Guillermo Fariñas hade varit nära att dö.

Varför bör Europaparlamentet stödja Guillermo Fariñas?

- Guillermo Fariñas är en verklig symbol för kampen för yttrandefrihet och demokrati.
- Han är redo att dö för dessa moraliska principer.
- Det är ett tillfälle för EU att skicka en tydlig signal till den kubanska regimen om att EU:s gemensamma ståndpunkt* (tvärtemot den spanska socialdemokratiska regeringens rådande politiska linje) inte kommer att revideras utan att den totalitära regimen tar verkliga steg mot liberalisering.

* I EU:s politiska ståndpunkt från 1996 efterlystes framsteg i fråga om de mänskliga rättigheterna och demokrati innan förbindelserna med Kuba kan normaliseras.

Nominerad av Norbert Neuser, Willy Meyer, Raúl Romeva i Rueda och 40 andra

AMINATOU HAIDAR

Aminatou Haidar (Al-Ayun, 1967) är en framträdande människorättsförsvarare från Västsahara och aktivist för ett självständigt Västsahara. Hon är ordförande för den västsahariska gruppen till försvar för de mänskliga rättigheterna, Codesa. Haidar är ett exempel på ickevåldskamp och fredligt motstånd. Hon kallas därför också för en ”västsaharisk Gandhi”.

Aminatou Haidar har vid ett otal tillfällen utsatts för förföljelse och repression på grund av sin kamp för den västsahariska befolkningens mänskliga rättigheter. År 1987 deltog hon i en fredlig demonstration som krävde att Marocko skulle genomföra en folkomröstning om Västsaharas självständighet i enlighet med kraven i flera FN-resolutioner. För detta fängslades hon utan någon som helst rättegång, och hon var under fyra år försvunnen i hemliga marockanska fängelser där hon torterades tillsammans med dussintals politiska fångar från Västsahara.

Hon dömdes 2005 av Marocko till sju månaders fängelse, denna gång i det ”svarta fängelset” i Al-Ayun, en stad i det av Marocko ockuperade Västsahara. Europaparlamentet antog i april samma år en resolution där man krävde att Marocko omedelbart skulle försätta henne på fri fot tillsammans med 36 andra västsahariska samvetsfångar. Hon frigavs när hennes dom var över.

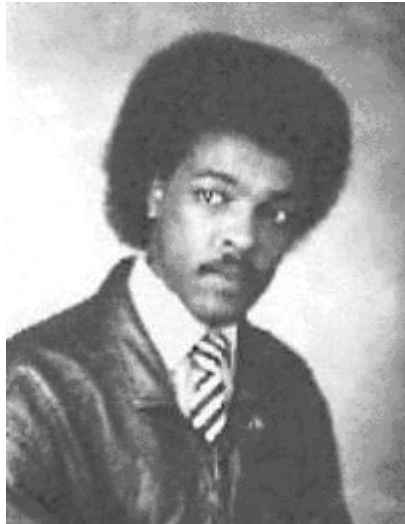
I november 2009, när hon återvände från en resa till USA där hon mottagit 2009 års civilkuragepris avvisades hon olagligt från flygplatsen Al-Ayun i Västsahara av de marockanska myndigheterna som tog ifrån henne passet och tvingade henne till Spanien. Aminatou Haidar inledde en hungerstrejk på Lanzarotes flygplats, på Kanarieöarna, som pågick i 32 dagar, efter vilka hon lyckades återvända till sitt hem i de ockuperade områdena.

Denna västsahariska aktivist har belönats med bland annat Juan María Brandés människorättspris samt Freedom Award (2006), priset Rosa de Plata (2007), Robert F.

Kennedys människorätts- och rättvisepreis (2008), stiftelsen Trains människorättsliga civilkuragepris (2009) och det internationella Jovellanospriset för motstånd och frihet (2010). Amnesty International föreslog henne som kandidat till Ginetta Sagan-priset och hon har också nominerats till Nobels fredspris.

Nominerad av Olle Schmidt, Cecilia Wikström, Marit Paulsen och Lena Ek samt 37 andra

Dawit Isaak

Dawit Isaak är journalist, författare och dramatiker. Han föddes den 27 oktober 1964. Tjugonio år senare utropades hans land som staten Eritrea efter ett långt och blodigt befrielsekrig. Han kom till Sverige 1987 som flykting från kriget. Han blev svensk medborgare 1992.

När Eritrea blev självständigt återvände Dawit Isaak till sitt ursprungsland. Han gifte sig och fick barn. Slutligen blev han delägare i landets första oberoende tidning, *Setit*, dit han kom för att arbeta som reporter. Men landets självständighet visade sig vara bräcklig: 1998 flammade konflikten med Etiopien oväntat upp igen, vilket ledde till ett förödande gränskrig. Dawit Isaak återvände till Sverige och förberedde sig för att sätta sin familj i säkerhet. Hans fru och tre barn följde efter i april 2000. De slog sig ner i Göteborg.

Ett år senare reste Dawit Isaak återigen till Eritrea. Den våren sjöd Asmara av politisk aktivitet. Gränskriget hade gett upphov till en intensiv politisk debatt. En grupp bestående av 15 kabinetsmedlemmar begärde bland annat demokratiska reformer samt en grundlig och objektiv utvärdering av de händelser som ledde till kriget. I maj när de 15 dissidenternas krav inte hade hörtsammats framförde de sin kritik i ett öppet brev på Internet. Brevet publicerades av den fria pressen, tillsammans med analyser, kommentarer och intervjuer med flera av de 15 politikerna. Efter ett par dagar hade elva av de femton politikerna gripits och det hade även tio av de ledande journalisterna från den fria pressen. Till dem hörde Dawit Isaak, som fängslades en tidig söndagsmorgon den 23 september 2001.

Hittills har ingen av dem formellt åtalats eller fått en rättvis rättegång. Både journalisterna och politikerna har brännmärkts som förrädare. Journalisterna har också anklagats för att ha tagit emot ekonomiskt stöd från utlandet, vilket är ett brott enligt de eritreanska presslagarna.

Det har kommit få livstecken från Dawit Isaak sedan han fängslades. I november 2001 fick Lis Truelsen, Sveriges honorärkonsul i Asmara, en skymt av honom genom gallren och hann utbyta ett par ord med honom. I april 2002 fördes han till sjukhus – för behandling av tortyrskador enligt den amerikanska pressorganisationen Committee to Protect Journalists. Och sommaren 2004 uppgav Eritreas ambassadör i Stockholm, Araya Desta, för Sveriges radio att Dawit Isaak mådde bra. Men hittills har varken hans familj, de svenska myndigheterna eller internationella människorättsorganisationer tillåtit besöka honom. De eritreanska myndigheterna hävdar att Dawit Isaak nu är eritreansk medborgare – inte svensk medborgare – och att hans fall därför är en inhemsk fråga.

Våren 2010 flydde en f.d. fängelsevakt från den ökända anstalten Eiraeiro, där Dawit Isaak och andra journalister och personer från oppositionen hålls fängslade, från Eritrea till Etiopien. I sitt vittnesmål uppger han att fängelset ligger i öknen (ungefär 100 kilometer från huvudstaden Asmara) och är i hög grad självhushållande för att ännu mer isolera fångarna från resten av samhället. Cellerna är tre gånger fyra meter och består av en toalett, en dusch och tre filter. Fångarna får mat bara en gång om dagen och de får endast sex skivor bröd och en allt annat än näringsrik soppa. Fängelsevakterna tillåts inte kommunicera med fångarna. För att se till att inga kontakter etableras mellan vakter och fångar arbetar vakterna alltid tillsammans i grupper på tre eller fyra vakter. Fångarna tvingas att alltid bära handbojor och psykisk tortyr är vanligt. Fångarnas namn används aldrig. De omnämns alltid med enbart det nummer som de tilldelats.

Sommaren 2010 uppgav en företrädare för den eritreanska regeringen för en svensk tidning att Dawit Isaaks fall aldrig kommer att tas upp i en domstol eftersom det anses innebära en risk för den nationella säkerheten i Eritrea.

I januari 2009 krävde Europaparlamentet i sin resolution om Afrikas horn (B6/033 2009) att Dawit Isaak och andra fängslade journalister omedelbart skulle frigges. Den 20 februari 2009 skickade Europaparlamentets dåvarande talman Hans-Gert Pöttering en skrivelse till Eritreas president där talmannen uttryckte sin djupa oro för Dawit Isaaks försämrade hälsa och upprepade uppmaningen att han och andra journalister omedelbart borde frigges. Hans-Gert Pöttering uppmanade också de eritreanska myndigheterna att ge en tjänstemän från Europeiska kommissionen åtföljd av en läkare tillstånd att besöka Dawit Isaak i fängelset. År 2009 var Dawit Isaak en av de tre slutkandidaterna till Europaparlamentets Sacharovpris. I juni 2010 skickade Europaparlamentets talman Jerzy Buzek en officiell skrivelse till Eritreas president för att ännu en gång uttrycka Europaparlamentets djupa oro för Dawit Isaak.

Nominerad av Martin Schulz för gruppen Progressiva förbundet av socialdemokrater och demokrater i Europaparlamentet

Birtukan Mideksa

Birtukan Mideksa är en etiopisk politiker och förutvarande domare. Hon är ledare för oppositionspartiet UDJ (Unity for Democracy and Justice). Hon föddes i Addis Abeba i Etiopien. Efter studentexamen studerade hon vid Addis Ababa University där hon tog en jur. kand. vid juridiska fakulteten. Hon arbetade därefter som jurist vid det tredje distriktet i det federala rättsväsendet.

Medan Birtukan Mideksa arbetade i det federala rättsväsendet utnämndes hon till domare i den tredje distriktsdomstolen i den federala förstainstansrätten. Under den tiden dömde hon i ett uppmärksammat mål mot den tidigare försvarsministern och cheftjänstemannen i TPLF, Siye Abraha, som var åtalad för korruption. Hon släppte den svarande fri mot borgen och upptäckte till sin förvåning att regeringsmyndigheterna några minuter senare grep Siye Abraha när han lämnade domstolen tillsammans med sin familj och sina vänner. Enligt rapporterna fick hon därefter flera varningar och hot från regeringens säkerhetsagenter.

Senare beslöt sig Birtukan Mideksa att gå med i ett politiskt parti för att få till stånd en snabb förändring i landet, bland annat att rättsstatsprincipen skulle ha företräde och full respekt för och genomförande av författningen, vilket hon själv upplevt inte fanns när hon tjänstgjorde som domare. Hon gick med i partiet Rainbow Ethiopia: Movement for Democracy and Social Justice och senare i Coalition for Unity and Democracy (CUD) efter att fyra partier bildat en koalition. I valet 2005 vann hennes parti över en tredjedel av platserna och de ansåg att de skulle ha fått ännu fler platser om inte val- och rösträkningsfusk hade förekommit. Då började regeringspartiet göra razzior efter oppositionspartiledare (däribland Birtukan Mideksa). Birtukan Mideksa fälldes för att ha försökt störta den konstitutionella ordningen och dömdes till livstids fängelse. Hon benådades 2007 efter utdragna förhandlingar och då hade hon liksom andra oppositionsledare suttit i fängelse i 18 månader. Hon grundade senare UDJ (Unity for Democracy and Justice) med samma principer som följdes av CUD. Att det behövdes ett nytt partinamn berodde på att det regerande partiets valkommission tilldelade det tidigare partinamnet till en utbrytargrupp från CUD (alias Kinijit). Birtukan Mideksa valdes till ordförande för UDJ, vars mål är att få till stånd en förändring i Etiopien på fredlig väg.

Den 28 december 2008 greps Birtukan Mideksa på nytt och spärrades in för att avtjäna ett livstidsstraff sedan hennes benådning 2007 hade återkallats. Birtukan Mideksa hör till de över hundra personer som fängslades för brott efter det omstridda valet 2005. En tvist om villkoren för benådningen ledde till att hon greps på nytt. Den etiopiska regeringen hävdade att hennes benådning getts på villkor att hon gjorde ”avbön för sina brott”. Regeringen sade att den beordrat att hon skulle gripas på nytt efter rapporter om att hon offentligt förnekat att hon gjort avbön för sina handlingar eller begärt benådning. Regeringen sade också att hon nu skulle hållas fängslad på livstid. Birtukan Mideksa har öppet medgett att hon fortsätter sin ”fredliga kamp för mer demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen” i Etiopien. Hennes problem började när hon talade med journalister utomlands om på vilket sätt oppositionsledarna släpptes. Hon nämnde förhandlingar som ägt rum mellan oppositionen och regeringen med hjälp av ett ”de äldstes råd”, innan de slutligen benådades. Regeringen framhöll ett dokument som fångarna undertecknat för att bli släppta, där de säger sig ”ångra” alla ”fel” de hade ”begått”, och menade att frisläppandet var ett led i en normal rättsprocess, inte i en framförhandlad politisk uppgörelse.

Merera Gudina, ledare för oppositionskoalitionen Forum for Democratic Dialogue (FDD – Medrek) sade till åhörarna under ett besök i Förenta staterna i november 2009 att ”Birtukan Mideksa kommer att bli Etiopiens Mandela”. Många av hennes anhängare kallar henne för Etiopiens Aung San Suu Kyi, efter den burmesiska samvetsfången.

I december 2009 betecknade Amnesty International fängslandet av Birtukan Mideksa som ”orättfärdigt och politiskt motiverat”. Amnesty inledde en internationell kampanj för att få Birtukan Mideksa frigiven och ifrågasatte den etiopiska regeringens påstående att hennes fängslande var en rättssak¹. När den etiopiska premiärministern Meles Zenawi, som ogärna nämner henne vid namn, vid en presskonferens i december 2009 fick frågan om hennes frigivning svarade han: ”Det kommer aldrig att bli en överenskommelse med någon om att släppa Birtukan Mideksa.” ”Någonsin. Klart slut. Det är en död fråga.”²

---

¹ Internet: <http://www.ethiopianreview.com/content/11916>

² Internet: http://en.wikipedia.org/wiki/Birtukan_mideksa

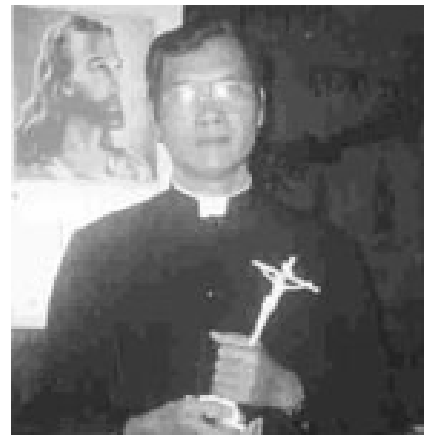
Nominerad av gruppen Europeiska konservativa och reformister

Fader Thadeus Nguyễn Van Ly

Fader Nguyễn Van Ly är en vietnamesisk präst och ledande människorättsaktivist som använder enbart ickevåldsmetoder för att uppnå sitt mål att främja de universella mänskliga rättigheterna. Hans riktlinjer är:

- Fri rörlighet och vistelse, mötesfrihet, informations-, tanke- och religionsfrihet.
- Jämställdhet och rättvisa för den vietnamesiska befolkningen.
- Införandet av verklig demokrati i Vietnam.

Fader Nguyễn Van Ly greps första gången i september 1977 därför att han delat ut två essäer av ärkebiskop Nguyen Kim Dien, som kritiserade regeringens förtryck av religiösa minoriteter. Prästen har sedan dess suttit i fängelse eller husarrest i sammanlagt 20 år för sitt försvar av mänsklig värdighet och demokrati. När han tillfälligt släpptes för att genomgå läkarbehandling i mars 2010 sattes fader Nguyen Van Ly omedelbart under intensiv bevakning av myndigheterna. Som ett ”hot mot den nationella säkerheten” har han hotats med att ”när som helst” gripas för sitt vädjande till det internationella samfundet att reagera och börja bry sig om läget för de mänskliga rättigheterna i Vietnam.

Fader Nguyễn Van Ly sammanfattar sitt arbete för att stödja de mänskliga rättigheterna och den mänskliga värdigheten på följande sätt: ”Ett civiliserat samhälle får aldrig tillåta att en regering, oavsett dess ideologi eller politiska principer, förringar de universella mänskliga rättigheterna och isolerar sitt eget folk bakom en järnridå med motiveringen att undvika inblandning i interna statsangelägenheter.”

Nominerad av gruppen Europeiska konservativa och reformister

Open Doors

Open Doors är en ekumenisk, kristen missionsorganisation som stöder förföljda kristna som utgör den religiösa minoriteten och är mest utsatta för förföljelse. Fyra av fem personer som förföljs på grund av sin religiösa tro i världen är kristna. I många länder runt om i världen pågår förföljelse i varierande grader, från enskilda handlingar till strukturellt förtryck från myndigheternas sida.

Open Doors grundades 1955 av den nederländska medborgaren Anne van der Bijl efter att hon hade besökt förföljda kristna i kommunistiska Polen. Syftet med Open Doors var ursprungligen att nå kristna i kommunistiska Central- och Östeuropa samt Kina. Under 1970-talet utökades fältverksamheten till Mellanöstern och delar av Afrika och Sydostasien. För närvarande är organisationen aktiv i över 45 länder och bedriver ett brett spektrum av verksamheter, bland annat följande:

- Lobbyverksamhet i både västerländska länder och i länder med förtryckarregimer för att främja religions- och trosfrihet.
- Rättshjälp och stöd till fångar och deras familjer.
- Stöd till återhämtningscenter för kristna flyktingar, änklings och föräldralösa, försoningsgudstjänster och bibelskolor.
- Utdelning av biblar och annan kristen litteratur.

Open Doors ger varje år ut *World Watch List*, där länderna i världen rangordnas efter hur stor förföljelse de kristna möter där om de aktivt utövar sin tro.

Open Doors inledde nyligen ett storskaligt biståndsprogram för att nå offer för översvämningarna i Pakistan som tillhör religiösa minoriteter, vilka diskrimineras i de officiella pakistanska undsättningsinsatserna.

Mer information på Internet:

<http://sb.od.org/> (Open Doors internationella webbportal)

<http://www.opendoorsuk.org/> (Open Doors, Storbritannien)

<http://www.opendoors.nl> (Open Doors, Nederländerna)